

CF LIMITS

TERMINOLOGIEGIDS 2026

INHOUDSOPGAVE

1. De terminologiegids	5
1.1 Aandachtspunten	5
1.2 Disclaimer	6
2. Begrippen met beschrijving en strafbaarstelling	7
2.1 AI	7
2.2 Banglijsten	7
2.3 Beeldmateriaal van seksueel misbruik/seksuele uitbuiting van minderjarigen, Beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik	7
2.4 CSAM en CSEM	8
2.4.1 Self generated CSAM	8
2.5 Cyberpesten	8
2.6 Cyberstalking	8
2.7 Deepnude	8
2.7.1 Nudify apps / uitkleedapps	9
2.8 Digital Service Act (DSA)	9
2.9 Doxing	9
2.10 Ethische porno	9
2.11 Gendergerelateerd online geweld	9
2.12 Grooming	10
2.13 Hacken	10
2.14 Harmful but legal content / schadelijk maar legale content	10
2.15 Manosphere	10
2.16 Hostingprovider	10
2.17 Online seksueel geweld	10
2.18 Online shaming	11
2.19 Online toxicity in games	11
2.20 Online weerbaarheid	11
2.21 Outen	11
2.22 Pedofilie	12
2.23 Pleger van seksueel kindermisbruik	12
2.23.1 Kijker van beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik	12
2.24 Seksueel kindermisbruik, Seksueel misbruik van een minderjarige	12
2.25 Seksueel misbruik met beeldmateriaal	13
2.26 Seksuele gevoelens voor minderjarigen	13
2.27 Seksuele intimidatie	13
2.28 Sexchatting	13
2.29 Sexting	13
2.30 Sexting-misbruik	14
2.31 Sextortion	14
2.32 Shame-groepen	14
2.33 Transnationaal seksueel kindermisbruik	14
2.33.1 Online transnationaal seksueel kindermisbruik (livestreaming)	15
2.25 Trusted Flagger	15

3. Onwenselijke woorden en alternatieven	16
3.1 Exposen(ing)	16
3.2 Expose-groepen	16
3.3 Kindermisbruiker	16
3.4 Kinderporno(-kijker), Kinderpornografie, Kinderpornografisch beeldmateriaal,	17
3.5 Kindersekstoerisme	17
3.6 Misbruik met seksueel beeldmateriaal	17
3.7 Pedofiele gevoelens	17
3.8 Pedoseksualiteit, Pedoseksueel gedrag, Pedoseksueel	17
3.9 Shame-sexting	18
3.10 Wraakporno	18
 4. Communicatie	 19
4.1 Gebruik juiste terminologie	19
4.2 Gebruik 'minderjarige' en 'pleger'	19
4.3 Gebruik 'slachtoffer'	19
4.4 Pers	19

DE TERMINOLOGIEGIDS

Deze terminologiegids is gemaakt door Offlimits, expertisecentrum online misbruik. Met een meldpunt, hulplijn en preventielijn werkt Offlimits aan een veiligere online wereld met speciale aandacht voor het bestrijden van online seksueel (kinder-)misbruik en uitbuiting. Deze gids is bedoeld voor iedereen die werkt in het aanpakken van online misbruik, en (online) kindermisbruik in het bijzonder, maar richt zich ook op diegenen die er over communiceren. De gids is terug te vinden op de website van Offlimits.

GEBRUIK JUISTE TERMINOLOGIE

Woorden doen er toe. Ze hebben namelijk een grote invloed op de houding, het gedrag en de opvattingen van mensen. Dit geldt ook in de context van online misbruik, en (online) seksueel kindermisbruik in het bijzonder.

VOORKOM STIGMATISERING

Woorden kunnen een negatief etiket op iets of iemand plakken. Het gebruik van een zelfstandig naamwoord om iemand te beschrijven, werkt bijvoorbeeld sterk stigmatiserend. Stigmatisering helpt niemand en het staat hulpverlening en preventie in de weg. Personen voelen nóg meer schaamte en schuld, en voor mensen die (potentieel) online (kinder-)misbruik plegen wordt de drempel om hulp te vragen hoger.

VOORKOM VICTIM BLAIMING

Als iemand direct of indirect de schuld krijgt van wat diegene is aangedaan, spreek je van victim blaming. Maar online misbruik is nooit de schuld van de persoon zelf. Het is belangrijk dat woorden laten zien dat zij op geen enkele wijze verantwoordelijk zijn voor het online misbruik of de uitbuiting. Dat maakt personen kwetsbaarder en legt de focus op hen, in plaats van op de oorzaak van het online misbruik: de plegers. Ook mag een term iemand niet onnodig kwetsten.

ERNST PROBLEEM

De terminologie moet recht doen aan de ernst van het online misbruik en de noodzaak tot uitbanning ervan.

SLACHTOFFERS

Bij het woord 'slachtoffer' dient rekening te worden gehouden met hoe iemand zichzelf ziet. Sommigen spreken over zichzelf liever als overlevende, betrokkene of ervaringsdeskundige bijvoorbeeld. Het is belangrijk om gevoelig te zijn voor de voorkeuren van individuen en de termen te gebruiken die zij zelf verkiezen.

GENDERINCLUSIEF TAALGEBRUIK

Het taalgebruik is genderneutraal en dus worden woorden vermeden die als vooringenomen, discriminerend of denigrerend kunnen worden ervaren doordat zij impliceren dat een bepaald geslacht of gender de norm is. Gendergelijk en inclusief taalgebruik draagt bij aan de vermindering van genderstereotypering, brengt sociale verandering teweeg en zorgt voor meer gendergelijkheid.

DISCLAIMER

Deze terminologiegids is niet allesomvattend. Nieuwe termen en vormen van online misbruik ontwikkelen zich continu. Daarom zal deze gids ieder jaar geëvalueerd worden en indien nodig worden herzien.

Deze terminologiegids is aan de Nederlandse context aangepast.

02

BEGRIPPEN MET BESCHRIJVING EN STRAFBAARSTELLING

De hieronder beschreven termen worden in alfabetische volgorde weergegeven. Per term wordt de bijbehorende beschrijving weergegeven.

AI

AI staat voor 'Artificial Intelligence' (in het Nederlands 'kunstmatige intelligentie'). Het is een technologie die menselijke intelligentie nabootst. Machines, software en apparaten kunnen met AI zelfstandig problemen oplossen. AI kan ingezet worden voor positieve doeleinden, maar wordt ook misbruikt voor bijvoorbeeld het genereren van seksueel getinte deepfakes, deepnudes of misbruikbeelden.

Bangalijsten

Openbare of semi-openbare lijsten waarop mensen negatief worden beoordeeld, bespot of vernederd vanwege hun vermeende seksleven, kledingkeuze of gedrag. Het gaat meestal om vrouwen of meiden. Vaak worden daarbij ook privégegevens gedeeld, zoals foto's, namen en adressen. De term is afgeleid van het woord "banga", dat "hoer" betekent.

Note: Gebruik deze term tussen aanhalingstekens, omdat het een kwetsende en stigmatiserende benaming is. De personen die op dergelijke lijsten staan, zijn geen "banga's": zij zijn slachtoffer van online seksueel grensoverschrijdend gedrag en schending van hun privacy.

Het maken en verspreiden van bangalijsten kan strafbaar zijn onder: smaad, laster, schending van privacy en het verspreiden van beledigende inhoud. Maar het kan ook samengaan met doxing. Het verspreiden van afbeeldingen van seksuele aard is strafbaar gesteld in Art 254ba.

Beeldmateriaal van seksueel misbruik/seksuele uitbuiting van minderjarigen, beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik

Afbeeldingen of video's met een seksuele strekking, waarbij iemand is betrokken die de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt. Afbeeldingen of video's worden als zodoende aangemerkt als er sprake is van een expliciete seksuele houding, als er seksuele handelingen worden getoond, of als een minderjarige zich in een zodanige houding of omgeving bevindt waardoor de afbeelding of video een onmiskenbare seksuele strekking

heeft. Als alternatieve term kan ook worden gesproken over seksueel misbruikbeelden van minderjarigen.

Het bekijken, downloaden, bezitten en verspreiden van beeldmateriaal van seksueel misbruik van minderjarigen is in Art 252 Sr strafbaar gesteld.

CSAM en CSEM

CSAM is een afkorting voor Child Sexual Abuse Material (beeldmateriaal van seksueel misbruik van minderjarigen). CSEM is een afkorting voor Child Sexual Exploitation Material (beeldmateriaal van seksuele uitbuiting van minderjarigen).

Wat is het verschil tussen de twee? Abuse staat voor misbruik en Exploitation voor uitbuiting. CSEM kan in brede zin worden gebruikt voor al het beeldmateriaal van seksuele uitbuiting van minderjarigen, er is namelijk altijd sprake van uitbuiting. Bij beeldmateriaal van seksueel misbruik en/of uitbuiting gaat het om afbeeldingen of video's van minderjarigen van alle leeftijden en gender. Met verschillen in mate van ernst van de misstanden en handelingen, variërend van minderjarigen die seksueel poseren tot specifieke seksuele handelingen met een volwassene.

Self generated CSAM

Het gaat hierbij om foto's of video's die door minderjarigen zelf zijn gemaakt. Deze beelden kunnen vrijwillig zijn gemaakt, maar zonder toestemming zijn verspreid. Of het gevolg zijn van bijvoorbeeld online grooming of sextortion.

Cyberpesten

Cyberpesten is het expres online beledigen, lastigvallen, treiteren, buitensluiten of bang maken van mensen. Online pesters gaan vaak een stap verder dan in de offline wereld. Dit doen ze omdat ze anoniem en op afstand kunnen blijven. Ook kan het pesten 24 uur per dag doorgaan en kunnen onbekenden hieraan (mee) doen.

Cyberpesten is op zichzelf niet strafbaar maar het kan samengaan met of leiden tot strafbare feiten, zoals smaad, laster of belediging.

Cyberstalking

Internet of andere elektronische middelen misbruiken om iemand doelbewust en herhaaldelijk lastig te vallen en te intimideren, zodanig dat het een grove inbreuk is op de privacy van het slachtoffer en een gevoel van onveiligheid creëert.

Cyberstalking is in artikel 285b Sr strafbaar gesteld.

Deepnude

Een nep-naaktfoto of nep-naaktvideo die met deepfake-technologie gemaakt is. Deepfake werkt met AI en wordt gebruikt om gezichten en stemmen van mensen in beelden te vervangen door die van een ander persoon, waardoor het lijkt alsof de persoon op beeld iets zegt of doet wat in werkelijkheid nooit heeft plaatsgevonden. Beelden of video's kunnen zodanig gemanipuleerd worden zodat het lijkt alsof de afgebeelde persoon naakt is of seksuele handelingen uitvoert. Als basis wordt er vaak een doodgewone foto of

video gebruikt die van sociale media of andere online platforms wordt gehaald. Door de geavanceerde technologie die wordt gebruikt, zijn deze seksueel getinte deepfakes of deepnudes vaak erg moeilijk te onderscheiden van echt beeldmateriaal. Het beeldmateriaal kan gebruikt worden als vorm van misbruik waarbij seksueel getinte foto's bijvoorbeeld worden gebruikt om iemand af te persen.

Nudify apps/uitkleedapps

Nudify apps/uitkleedapps gebruiken AI-technologie om gewone foto's of video's te veranderen. Met de app kan iemand de kleding van een ander weghalen en daar een realistisch ogend nep-naaktlichaam voor in de plaats zetten. Het is heel moeilijk om te zien dat het nep is. De nepnaaktbeelden worden ingezet voor online intimidatie, pesterijen en sextortion (afpersing).

Het maken en eventueel verspreiden/openbaar maken van deepnude is strafbaar gesteld in artikel 254ba Sr.

Digital Services Act (DSA) / Wet inzake digitale diensten

De Digital Services Act is een Europese wet die tot doel heeft om het internet veiliger en transparanter te maken door het bestrijden van illegale inhoud en het beschermen van de grondrechten van gebruikers. De wet stelt strenge eisen aan onder andere online platforms en zoekmachines die risico's vormen, socialmediaplatforms, clouddaanbieders, internetproviders en platforms om content te delen, zoals videoplatforms. De wet volgt het principe dat handelingen die offline onrechtmatig of strafbaar zijn, online volgens dezelfde regels en normen worden behandeld.

Doxing

Het (doelbewust) zoeken, gebruiken en verspreiden van privacy gevoelige informatie van personen op het internet zonder dat daar toestemming voor is gegeven. Dit gaat vaak gepaard met kwade bedoelingen zoals wraak en intimidatie. Het woord is een afgeleide van het Engelse woord 'documenting' (documenteren): docs.

Doxing is strafbaar gesteld in artikel 285d Sr.

Ethische porno

In ethische porno staat consent en veiligheid centraal. Ethische porno wordt gemaakt met consent van alle betrokkenen, laat meer diversiteit zien (in leeftijd, gender, seksuele oriëntatie, etc.), gebruikt veiligheidsmaatregelen (zoals soa testen en anticonceptie), en is transparant (bijv. over de performers, regisseur en crew maar ook 'behind the scenes'). Websites met ethische porno kosten geld, waardoor alle betrokken personen (van de performers tot de cameraman) eerlijk kunnen worden betaald.

Online gendergerelateerd geweld

Online gendergerelateerd geweld is geweld dat online plaatsvindt op grond van iemands geslacht, genderidentiteit of seksuele geaardheid. In de praktijk gaat het om schadelijke, seksistische, vrouwonvriendelijke en gewelddadige content en gedrag dat specifiek gericht is op meiden, vrouwen en/of mensen die afwijken van gendernormen, zoals lhbtqia+ personen. Het kan verschillende vormen aannemen, zoals online pesten, (seksuele)

intimidatie, haatspraak, uitbuiting, roddelen, of controle in (online) relaties.

Grooming

Het heet grooming als een volwassene iemand die jonger is dan zestien jaar (online) benadert, met als uiteindelijke doel om deze persoon (online) seksueel te misbruiken. Het gaat om het gehele proces waarbij een volwassene het vertrouwen wint van een kind (< 16 jaar) tot aan (de poging tot) het misbruik.

Grooming is strafbaar gesteld in artikel 251 Sr.

Hacken

Inbreken in iemands online privé-omgeving. Dit kan je e-mail-account zijn, sociale-media-account of online opslagplek, zoals Dropbox. Ook je computer, tablet en smartphone kan gehackt worden.

Hacken is strafbaar gesteld in artikel 138ab Sr.

Harmful but Legal content / schadelijk maar legale content

Harmful but Legal refereert naar verschillende vormen van content die wél schadelijk zijn, maar niet vallen onder het Wetboek van Strafrecht en geen schending van iemands recht is. Deze vorm van content is moeilijk of niet te herleiden naar een illegale vorm van content, en dus legaal. Denk hierbij aan cyberpesten, het delen van een foto van iemand in de openbare ruimte, iemand online kwetsen of seksuele content op pornowebsites, bijvoorbeeld choking. Het kan ook gaan om vormen van bijvoorbeeld smaad of laster, waarbij het lastig is te beoordelen of er opzet mee gemoeid gaat. Of bijvoorbeeld het privacybelang bij portretrecht niet opweegt tegen het belang van vrijheid van meningsuiting of belang van nieuwsgaring.

Hostingprovider

Een hosting provider biedt serverruimte aan hun klanten waarmee content toegankelijk kan worden gemaakt via het internet. Hierbij kan het gaan om websites, maar ook om bijvoorbeeld e-mail of cloudomgevingen. Daarnaast draagt de hostingprovider zorg voor levering van de benodigde netwerkapparatuur.

Manosphere/manosfeer

De manosphere (in het Nederlands: manosfeer) verwijst naar een online netwerk van websites, fora, sociale media-accounts en podcasts waarin mannelijkheid en de maatschappelijke positie van mannen centraal staan. Binnen de manosphere wordt informatie gedeeld over onderwerpen als gezondheid, persoonlijke ontwikkeling, mannelijkheid en loopbaan. In toenemende mate wordt deze inhoud gekenmerkt door de aanwezigheid van schadelijke overtuigingen, waaronder vijandige en seksistische houdingen ten opzichte van vrouwen, feminisme en gelijkheid.

Online seksueel geweld

Bij online seksueel geweld wordt technologie (zoals smartphones, apps, webcams en kunstmatige intelligentie) ingezet om iemand opzettelijk, en tegen diens wil, te schaden of onder druk te zetten. Wat hier zoal onder valt zijn beelden van kindermisbruik, sexting-

misbruik, sextortion, livestreaming en ongewild benaderd voor seks door grooming. Het beeldmateriaal kan echt zijn, gemanipuleerd (zoals deepnude) of nagemaakt (met behulp van AI).

Online seksueel geweld is strafbaar gesteld in artikelen 254ba Sr en 285d Sr.

Als er sprake is van beeldmateriaal van seksueel misbruik van minderjarigen artikel 252 Sr. Bij sexting-misbruik Art 254ba Sr. Bij sextortion Art 318 Sr. Bij ongewild benaderen voor seks/grooming Art 251. Als er sprake is van het ongewenst ontvangen van een afbeelding van seksuele aard, zoals een dickpic, Art 151d en 151e. Bij doxing Art. 285d Sr. Bij smaad/laster: informatie delen om publiekelijk te schaden Art 261 Sr., 262 Sr.

Er kan ook sprake zijn van schending van iemands portretrecht of privacy.

Online shaming

Alle online publiekelijke gedragingen die erop gericht zijn om iemand, of een groep, opzettelijk te kwetsen, pesten, vernederen, en te beschamen.

Online shaming is op zichzelf niet strafbaar maar het kan samengaan met of leiden tot strafbare feiten, zoals smaad, laster en belediging.

Online toxicity in games

Online toxicity in de gaming-wereld is wanneer spelers het game-plezier van andere spelers expres verpesten. In de gamechat, voicechat of tijdens in-game interacties vertonen spelers dan grensoverschrijdend gedrag. Meestal gebeurt dit bij multiplayer games (met meerdere spelers). Voorbeelden: uitschelden, spel saboteren, haatspraak, oplichting, bedreiging. Online toxicity in games kun je ook zien als online pestgedrag of online shaming.

Online toxicity is op zichzelf niet strafbaar maar het kan samengaan met of leiden tot strafbare feiten, zoals belediging, oplichting en bedreiging.

Online weerbaarheid

Online weerbaarheid is het stimuleren van open communicatie en het creëren van een ondersteunende omgeving. Hierdoor maak je mensen veerkrachtig, competent en bewust in hun digitale interacties en activiteiten. Het stelt mensen in staat om de online wereld te verkennen, risico's te begrijpen, te leren van hun ervaringen en fouten en er veerkrachtig mee om te gaan.

Outen, geout worden

Het zonder iemands instemming bekendmaken van diens (al dan niet vermeende) geslacht, seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Het gebeurt overwegend uit kwaadwillig opzet. Personen die (al dan niet vermeend) afwijken van heteroseksuele of gendernormen krijgen voornamelijk met 'outen' te maken. Het proces van "geout worden" impliceert dat iemand anders informatie over aspecten van iemands identiteit onthult zonder toestemming en niet op een zelfgekozen tijdstip en manier, wat in sommige gevallen als schadelijk of inbreuk op privacy kan worden ervaren. Het woord is afgeleid van de Engelse uitdrukking 'out of the closet', uit de kast, die speciaal wordt gebruikt voor het uitkomen voor iemands homoseksuele geaardheid.

Outen is op zichzelf niet strafbaar maar het kan gezien worden als een vorm van doxing, of samengaan met of leiden tot (andere) strafbare feiten, zoals smaad en laster.

Pedofilie

Er is sprake van pedofilie wanneer een volwassene zich (ook seksueel) aangetrokken voelt tot kinderen* die nog geen secundaire geslachtskenmerken vertonen, zoals een verlaging van de stem, haargroei en borstontwikkeling (meestal onder de 13 jaar). Pedofilie is een seksuele voorkeur waar biologische, psychologische en sociologische factoren aan ten grondslag kunnen liggen. Een seksuele voorkeur is een relatief consistent en persistent blijvende emotionele, romantische, seksuele of affectieve aantrekkingskracht. Sommige pedofielen voelen zich alleen aangetrokken tot kinderen, terwijl anderen zich aangetrokken voelen tot zowel volwassenen als kinderen. Ten onrechte wordt pedofilie vaak verward met seksueel kindermisbruik. Pedofilie gaat enkel over het hebben van een seksuele voorkeur voor kinderen, seksueel kindermisbruik is het plegen van seksuele handelingen met minderjarigen.

We spreken van hebefilie als iemand zich seksueel aangetrokken voelt tot minderjarigen met beginnende, maar nog niet volledig ontwikkelde secundaire geslachtskenmerken.

*Hoewel we liever over 'minderjarigen' spreken, gebruiken we hier bewust 'kinderen', omdat het bij pedofilie wel echt over kinderen gaat.

Het ervaren van seksuele gevoelens is niet strafbaar, het verrichten van seksuele handelingen met minderjarigen wel.

Pleger van seksueel kindermisbruik

Een persoon die seksueel kindermisbruik pleegt. Dit kunnen offline vormen van misbruik zijn zoals het verrichten van seksuele handelingen met minderjarigen en online vormen van misbruik zoals het versturen van naaktfoto's met minderjarigen.

Het plegen van seksueel kindermisbruik is strafbaar gesteld in artikel 245 tot en met 253 van het Wetboek van Strafrecht.

Kijker van beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik

Bij een persoon die beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik kijkt, gebruiken we de term 'Kijker van beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik'. Hieronder valt het bekijken, downloaden, bezitten, vervaardigen, aanbieden en verspreiden van beeldmateriaal van seksueel misbruik en/of uitbuiting van minderjarigen.

Dit is strafbaar gesteld in artikel 252 Sr.

Seksueel kindermisbruik / seksueel misbruik van een minderjarige

Seksueel kindermisbruik is strafbaar seksueel gedrag waarbij er sprake is van een leeftijds- en/of machtsrelatie tussen de pleger en het minderjarige slachtoffer. Seksueel kindermisbruik is een overkoepelende term voor diverse strafbare seksuele gedragingen die de minderjarige gedwongen wordt uit te voeren, te ondergaan of waar de minderjarige getuige van is, zoals betasten, masturbatie in bijzijn van minderjarigen, minderjarigen

seksuele handelingen laten verrichten, minderjarige dwingen om seksueel (getint) beeldmateriaal van zichzelf te delen en orale, vaginale, anale penetratie met handen, geslachtsdeel of voorwerpen.

Het plegen van seksueel kindermisbruik is strafbaar gesteld in artikel 245 tot en met 253 van het Wetboek van Strafrecht.

Seksueel misbruik met beeldmateriaal

Een vorm van seksueel misbruik met afbeeldingen en video's. Dit beeldmateriaal (naaktfoto's in een biologieboek of bikini-foto's) wordt seksueel gemaakt, bijvoorbeeld als ze op een pornosite geplaatst worden. Het is dus niet de seksuele afbeelding die tot misbruik leidt, maar de dader/pleger die besluit om een afgebeelde persoon seksueel te misbruiken. De term beschrijft alle vormen van het maken en verspreiden van seksueel beeldmateriaal zonder toestemming. Dat kan bijvoorbeeld een stiekem genomen foto zijn, een deepfake video, of een foto die met toestemming gemaakt is, maar zonder toestemming verspreid.

Seksueel misbruik met beeldmateriaal is strafbaar gesteld in artikel 254ba Sr.

Seksuele gevoelens voor minderjarigen

Deze term kan overkoepelend worden gebruikt voor ieder persoon die in meer of mindere mate seksuele gevoelens ervaart voor minderjarigen. Dit kan elke leeftijd zijn onder de 18 jaar. Er hoeft dus geen sprake te zijn van een seksuele voorkeur, en het ervaren van seksuele gevoelens voor minderjarigen is géén synoniem voor pedofilie of hebefilie.

Seksuele intimidatie

Elke vorm van seksuele toenadering, verzoeken om seksuele gunsten of ander seksueel-getint gedrag (verbaal, non-verbaal of fysiek) die als ongewenst worden ervaren en als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast. Dit in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd. Seksuele intimidatie kan zowel offline als online plaatsvinden. Online gaat het om het indringend seksueel benaderen van iemand door opmerkingen, gebaren, geluiden en/of aanrakingen via bijvoorbeeld sociale media.

Seksuele intimidatie is strafbaar gesteld als overtreding in artikel 429ter Sr. Aan de hand van de inhoud van opmerkingen, gebaren, tekstberichten, filmpjes of geluidsfragmenten wordt beoordeeld of de seksuele benadering indringend is en een intimiderend effect heeft.

Sexchatting

Het als volwassene sturen van seksueel getinte berichten naar kinderen onder de 16 jaar.

Sexchatting is strafbaar gesteld artikel 251 Sr.

Sexting

Het met wederzijds consent/toestemming versturen en ontvangen van naaktfoto's, naaktvideo's of spannende berichtjes via je telefoon, app, sms'jes of social media. Het woord is een samenvoeging van de Engelse woorden: sex (seks) en texting (sms'en). Sexting wordt zowel door jongeren als volwassenen gedaan, en is onschuldig zolang beide

partijen het leuk vinden om deze te verzenden en ontvangen. Iemand mag foto's/video's nooit delen zonder toestemming van diegene op beeld. Als dit wel het geval is, is er sprake van sexting-misbruik.

Sexting-misbruik

Wanneer iemand naaktbeelden verspreidt zonder toestemming van de afgebeelde persoon, nadat deze via sexting zijn verkregen. Er zijn verschillende vormen van sexting-misbruik, zoals shame-sexting en sextortion. Sexting-misbruik is geen gevolg van sexting, net zoals verkrachting geen gevolg is van seks.

Sexting-misbruik is strafbaar gesteld in artikel 254ba Sr. Als er sprake is van sextortion artikel 318. Als er sprake is van het ongewenst ontvangen van een afbeelding van seksuele aard, zoals een dickpic, artikel 151d en 151e.

Sextortion

We spreken van sextortion als iemand naaktbeelden misbruikt om iemand af te persen, te bedreigen of chanteren. Er zijn verschillende vormen van sextortion:

- De pleger wil dat iemand geld betaalt, cryptomunten of cadeaukaarten. Dit heet financiële sextortion.
- De pleger wil meer naaktfoto's/video's. Of de dader wil seks. Dit heet seksuele sextortion.
- De pleger wil dat de persoon diens bankrekening door iemand anders laat gebruiken. Of meedoet aan andere criminele activiteiten. Dit heet criminele sextortion.

Wanneer de pleger iemand dwingt tot seks of crimineel gedrag, kan sextortion overgaan tot seksuele of criminele uitbuiting. Dat valt onder mensenhandel.

Sextortion kan juridisch onder diverse strafbaarstelling vallen. Het openbaar ministerie vervolgt doorgaans op basis van afdreiging. Dat is opgenomen in artikel 318 Sr. Als ook sprake is van (dreiging met) geweld dan gaat het om afpersing. Dat is strafbaar gesteld in artikel 317 Sr. Als het gaat om naaktbeelden of seksuele beelden van een minderjarige, maakt de pleger/dader zich (ook) schuldig aan het vervaardigen en bezitten van beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik. Dat is strafbaar gesteld in artikel 252 Sr.

Shame-groepen

Dit zijn groepen binnen chat-apps of op social media pagina's waar persoonlijke informatie (afbeeldingen, beschrijvingen, verhalen) wordt gedeeld die schadelijk kan zijn voor de reputatie van het slachtoffer. In shame-groepen wordt vaak kritiek geuit op uiterlijke kenmerken of gedragingen van mensen die (verondersteld) afwijken van de norm, of specifiek zouden afwijken van culturele en religieuze normen en waarden.

Shame-groepen zijn op zichzelf niet strafbaar maar het kan samengaan met of leiden tot strafbare feiten, zoals smaad en laster, doxing, het verspreiden van afbeeldingen van seksuele aard of het schenden van iemands privacy.

Transnationaal seksueel kindermisbruik

Bij transnationaal seksueel kindermisbruik reizen plegers af naar het buitenland om daar minderjarigen seksueel te misbruiken en uit te buiten. Zij zetten minderjarigen aan tot

seksuele activiteiten door het al dan niet aanbieden van geld of goederen.

De diverse handelingen die (kunnen) neerkomen op offline TSK zijn strafbaar onder verschillende wetsartikelen, zoals ontucht met een minderjarige of prostitutie (Art. 244, 245, 247, 248, 249, 250 Sr).

Online transnationaal seksueel kindermisbruik (livestreaming)

Seksueel misbruik of seksuele uitbuiting van kinderen kan ook online plaatsvinden. Via livestreams worden minderjarigen in het buitenland aangezet tot het uitvoeren van seksuele handelingen.

Online transnationaal seksueel kindermisbruik is strafbaar gesteld onder artikelen 251, 252 en/of 253 Sr.: grooming, beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik en bijwonen van een voorstelling van beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik.

Note: Hoewel de leeftijdsgrens waarop het wettelijk is toegestaan om seks te hebben per land verschilt, mogen minderjarigen in geen enkel geval worden aangezet tot seksuele activiteiten door het aanbieden van geld of goederen. Bij (online) transnationaal seksueel kindermisbruik kan het Nederlandse strafrecht worden toegepast op een Nederlandse pleger, ook al bevindt het slachtoffer zich niet in Nederland.

Trusted Flagger

Offlimits is aangewezen als 'Trusted Flagger' onder de Digital Services Act (DSA). Met deze status kan Offlimits illegale content melden aan online platforms, zoals socialmediaplatforms, die voldoen aan de DSA. Deze meldingen worden dan met voorrang opgepakt en terugkoppeling over de afhandeling is verplicht. De actie die online platforms ondernemen is bijvoorbeeld het verwijderen van strafbare of onrechtmatige content.

03

ONGEWENSTE TERMEN EN ALTERNATIEVEN

Hieronder staan in alfabetische volgorde de termen die we onwenselijk vinden omdat ze niet meer in de tijdgeest passen en/of bepaalde gevoeligheden of negatieve connotatie bevatten. Er wordt een uitleg gegeven waarom de term niet wenselijk is deze termen te gebruiken en er worden alternatieven gegeven.

Exposen(-ing)

Als iemand een persoon publiekelijk te schande maakt door diens foto's/video's (en/of teksten) ongevraagd te delen in zogenaamde 'expose-groepen' en op online forums. Het doel is om de afgebeelde persoon te vernederen en een slechte naam te bezorgen. Exposen betekent onthullen. Daardoor lijkt het alsof de afgebeelde persoon iets verkeerd heeft gedaan wat door een ander blootgelegd wordt. Dat is niet zo! Daarom spreekt Offlimits liever van online shaming en/of van doxing (als het gaat om het ongevraagd delen van persoonlijke gegevens).

Alternatief: Online shaming en/of Doxing (als het gaat om het ongevraagd delen van persoonsgegevens)

Expose-groepen

Dit zijn grote groepchats, met soms meer dan 10.000 leden, waarin mensen publiekelijk te schande worden gemaakt door hun foto's/video's (en/of teksten) ongevraagd te delen. Vaak in combinatie met het ongevraagd delen van hun persoonlijke gegevens, zoals een telefoonnummer of adres. Dit gebeurt veel op de berichtendienst Telegram. Exposen betekent onthullen. Daardoor lijkt het alsof de afgebeelde persoon iets verkeerd heeft gedaan wat door een ander blootgelegd wordt. Dat is niet zo! Daarom spreekt Offlimits liever van shame-groepen.

Alternatief: Shame-groepen

Kindermisbruiker

Het gebruik van een zelfstandig naamwoord om iemand te beschrijven werkt stigmatiserend. Het is op de eerste plaats een persoon. Een persoon die een bepaald delict heeft gepleegd. Daarom spreekt Offlimits van 'pleger van seksueel kindermisbruik'.

Alternatief: Pleger van seksueel kindermisbruik, persoon die seksueel kindermisbruik heeft gepleegd

Kinderporno(-kijker), kinderpornografie, kinderpornografisch beeldmateriaal

Met kinderporno wordt beeldmateriaal van seksueel misbruik/seksuele uitbuiting van minderjarigen bedoeld. Porno heeft als doel seksuele opwinding te creëren en is niet strafbaar. Kinderporno is per definitie seksueel kindermisbruik en wel strafbaar. Omdat de term 'kinderporno' geen recht doet aan de ernst van de situatie en het slachtofferschap, spreekt Offlimits van 'beeldmateriaal van seksueel misbruik van minderjarigen'.

Alternatief: beeldmateriaal van seksueel misbruik van minderjarigen, beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik, seksueel misbruikbeelden van minderjarigen

Kindersekstoerisme

Met kindersekstoerisme wordt bedoeld dat plegers afreizen naar het buitenland om daar minderjarigen seksueel te misbruiken en uit te buiten. Omdat deze term geen recht doet aan de ernst van de situatie en het slachtofferschap, spreekt Offlimits van 'transnationaal seksueel kindermisbruik'.

Alternatief: transnationaal seksueel kindermisbruik

Misbruik met seksueel beeldmateriaal

Deze term legt de nadruk op de inhoud van de afbeelding, in plaats van op de manier waarop de afbeelding misbruikt is. Naaktfoto's hoeven bijvoorbeeld helemaal niet seksueel te zijn wanneer ze in een biologieboek staan. Dit geldt ook voor bikini-foto's; die zijn niet perse seksueel, maar kunnen wel seksueel worden. Bijvoorbeeld als ze op een pornowebsite geplaatst worden. Omdat je met deze term het probleem niet zien, gebruikt Offlimits 'seksueel misbruik met beeldmateriaal'.

Alternatief: Seksueel misbruik met beeldmateriaal

Pedofiele gevoelens

Het is onduidelijk wat hier mee wordt bedoeld. Dat er sprake is van seksuele gevoelens voor minderjarigen betekent niet dat het gaat over pedofilie. Daarom kan deze term beter worden vermeden.

Alternatief: seksuele gevoelens voor minderjarigen

Pedoseksualiteit, pedoseksueel gedrag, pedoseksueel

Pedoseksualiteit omvat seksuele gedragingen ten aanzien van kinderen die nog geen secundaire geslachtskenmerken vertonen (meestal onder de 13 jaar). De term pedoseksualiteit kan echter voor misvattingen zorgen aangezien het kan worden verward met pedofilie of seksueel kindermisbruik. Het is daarom beter om het gedrag direct te benoemen, bijvoorbeeld: 'iemand pleegt seksueel kindermisbruik'.

Alternatief: seksueel kindermisbruik, pleger van seksueel kindermisbruik

Shame-sexting

Wanneer iemand naaktbeelden verspreidt met als doel om de afgebeelde persoon in verlegenheid te brengen, te beschamen of te pesten. Omdat deze term kan suggereren dat iemand iets beschamends gedaan heeft (een vorm van victim blaming), kan deze term beter worden vermeden.

Alternatief: online shaming, sexting-misbruik, seksueel misbruik met beeldmateriaal

Wraakporno

Dit is een vorm van misbruik van seksueel beeldmateriaal. Het is echter een misleidende term. Wraak suggereert een bepaald motief van de dader/pleger en wekt de indruk dat iemand iets gedaan heeft waar wraak op genomen mag worden. Dit is een vorm van victim blaming.

Alternatief: Seksueel misbruik met beeldmateriaal

04

COMMUNICATIE

GEBRUIK JUISTE TERMINOLOGIE

Communicatie is van cruciaal belang bij onze inspanningen om online misbruik te bestrijden en voorkomen. Het is noodzakelijk om bewust met woorden om te gaan zodat slachtoffers voorkomen en geholpen worden. Het draagt ook bij aan het voorkomen en weten te stoppen van daderschap.

Bij alle interne en externe communicatie-uitingen houden we daarom deze terminologiegids aan. Deze gebruiken we online, in artikelen, media, websites, folders en vergelijkbare bronnen. Ook als we hulpverleners, beleidsmakers, politie en justitie aanspreken of spreken met de pers gebruiken we de termen zoals in deze gids vermeld.

GEBRUIK 'MINDERJARIGE' EN 'PLEGER'

In onze communicatie-uitingen spreken we van 'minderjarige' (in plaats van kind), zodat we iedereen onder 18 jaar meenemen. En van 'pleger' (in plaats van dader).

GEBRUIK 'SLACHTOFFER'

In onze communicatie uitingen gebruiken we het woord 'slachtoffer' enkel om in algemene zin iemand (of een groep) aan te duiden die schade, letsel of nadelige gevolgen heeft ondervonden als gevolg van een misdaad of ander nadelig incident. Verder volgen we de specifieke woordkeuze van de persoon om wie het gaat.

PERS

Het is belangrijk dat deze gids onder aandacht van de pers te brengen. Het gebruik van de juiste terminologie door de pers draagt bij aan correcte beeldvorming. Daarom zal deze gids ieder jaar in een mailing aan de pers gestuurd worden.

Deze terminologiegids is terug te vinden op de website van Offlimits.

COLOFON

Stuurgroep

Iris Pas, Kelly van den Heuvel, Kira Esparbé, Maaïke Witlox

Coördinatie

Maaïke Witlox

Grafische en digitale realisatie

Jesse van den Berg

Met dank aan

Irene Augusteijn (Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen)

Dyonne Pennings (Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen)

Celine Verheijen (Defence for Children – ECPAT Nederland)

Yvette Velzeboer (Offlimits)

Contact

Offlimits

020-2615232

info@offlimits.nl

Perscontact

Coördinator pers&publiciteit

06-49387531

pers@offlimits.nl

Januari, 2026